

This question paper contains 9 printed pages]

EN—73—2017

FACULTY OF COMMERCE

B.Com. (Third Semester) EXAMINATION

OCTOBER/NOVEMBER, 2017

COST ACCOUNTING—I

(MCQ & Theory)

(Saturday, 14-10-2017)

Time : 2.00 p.m. to 4.00 p.m.

Time—2 Hours

Maximum Marks—40

N.B. :— (i) Solve Question No. 1 on OMR sheet during the first half hour.

(ii) Question No. 1 and Question No. 2 are compulsory.

(iii) All questions carry equal marks.

(iv) Simple calculator is allowed.

(i) प्रश्न क्रमांक 1 हा OMR sheet वरच सोडवायचा आहे त्यासाठी पहिला अर्धा तास वेळ राहिल.

(ii) प्रश्न क्रमांक 1 आणि 2 हे अनिवार्य आहेत.

(iii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

(iv) साधे गणकयंत्र वापरण्यास परवानगी आहे.

MCQ

1. Multiple Choice Questions :

10

बहुपर्यायी प्रश्न :

(i) Maximum consumption × Maximum Reorder Period = ...

(a) Maximum Stock Level

(b) Minimum Stock Level

(c) Reorder Stock Level

(d) None of these

सामग्रीचा कमाल उपभोग × कमाल पुनः आदेश कालावधी = ...

(a) महत्तम स्कंध पातळी

(b) न्यूनतम स्कंध पातळी

(c) पुनः आदेश स्कंध पातळी

(d) यापैकी नाही

P.T.O.

(ii) ..... is the first major element of cost.

(a) Material	(b) Labour
(c) Overheads	(d) Office expenses

..... हा परिव्ययाचा पहिला मोठा घटक आहे.

(a) सामुग्री	(b) श्रम
(c) अधिव्यय	(d) कार्यालय खर्च

(iii) Base of apportionment of supervision is :

(a) No. of Workers	(b) Direct expenses
(c) Direct Wages	(d) Area occupied

पर्यवेक्षण विभागीचा आधार ..... हा आहे.

(a) मजुरांची संख्या	(b) प्रत्यक्ष व्यय
(c) प्रत्यक्ष श्रम	(d) धारण केलेले क्षेत्र

(iv) Prime Cost + Factory Overheads = ...

(a) Factory Cost	(b) Prime Cost
(c) Office Cost	(d) Total Cost

प्रधान परिव्यय + कारखाना अधिव्यय = ...

(a) कारखाना परिव्यय	(b) प्रधान परिव्यय
(c) कार्यालय परिव्यय	(d) एकूण परिव्यय

(v) Productive wages is also known as :

(a) Direct Wages	(b) Non-productive Wages
(c) Direct Expenses	(d) Indirect Wages

उत्पादक मजुरी ही पुढील नावाने ओळखली जाते :

(a) प्रत्यक्ष मजुरी	(b) अनुत्पादक मजुरी
(c) प्रत्यक्ष खर्च	(d) अप्रत्यक्ष खर्च

- (vi) Canteen expenses, Lubricant and loose tools are the examples of :
- (a) Selling overheads (b) Office overheads
(c) Distribution overheads (d) Factory overheads
- कॅन्टीन खर्च, लूब्रीकंट आणि सुटी उपकरणे ही ..... ची उदाहरणे आहेत.
- (a) विक्री अधिव्यय (b) कार्यालय अधिव्यय
(c) वितरण अधिव्यय (d) कारखाना अधिव्यय
- (vii) Single or output costing method is not used in :
- (a) Cotton industry (b) Bricks industry
(c) Transport industry (d) Cement industry
- एकल किंवा उत्पादन परिव्यय पद्धती ..... उद्योगात वापरली जात नाही.
- (a) कापड उद्योग (b) विट उद्योग
(c) वाहतुक उद्योग (d) सिमेंट उद्योग
- (viii) Simplicity, Security to workers and quality of work are advantages of :
- (a) Piece Rate System (b) Time Rate System
(c) Incentive Schemes (d) None of these
- सरलता, कामगाराची सुरक्षितता आणि कामाचा दर्जा हे ..... चे फायदे आहेत.
- (a) कार्य दर पद्धती (b) समय दर पद्धती
(c) प्रेरणात्मक मजूरी पद्धती (d) यापैकी नाही
- (ix) Rent and Rates, Supervision and insurance are the examples of :
- (a) Fixed charges (b) Variable charges
(c) Semi-variable charges (d) None of these
- भाडे व दर, पर्यवेक्षण आणि विमा ही ..... ची उदाहरणे आहेत.
- (a) स्थिर खर्च (b) बदलता खर्च
(c) अर्ध बदलता खर्च (d) यापैकी नाही

P.T.O.

(x) In which ledger receipts and issues of materials to be recorded ?

- (a) Sales ledger (b) Store ledger
(c) Purchase ledger (d) None of these

प्राप्त व निर्गमित सामग्रीची नोंद खालीलपैकी कोणत्या प्रपंजीमध्ये केली जाते ?

- (a) विक्री प्रपंजी (b) भांडार प्रपंजी
(c) खरेदी प्रपंजी (d) यापैकी नाही

Theory

2. The following extracts of costing information relate to commodity 'A' for the year ended 31-12-2016 :

	10 Rs.
Purchase of Raw Materials	1,20,000
Direct Wages	1,00,000
Rent, Insurance and Works on Cost	40,000
Carriage inwards	1,440
Stock on 1st January, 2016 :	
Raw Materials	20,000
Work-in-progress	4,800
Finished products (1000 tons)	16,000
Stock on 31st December, 2016 :	
Raw Materials	22,240
Work-in-progress	16,000
Finished Products (2000 tons)	32,000
Sale of finished goods	3,00,000
Factory supervision	8,000

Advertising, discount allowed and selling cost is Re. 1 per ton sold. During the year 16,000 tons of commodity were produced.

Calculate :

- (i) Prime cost
- (ii) Works cost
- (iii) Cost of goods sold
- (iv) Net Profit for the year.

परिव्यय लेख्यातील माहितीवरून वस्तू 'अ' संबंधीचा 31-12-2016 रोजी संपणाऱ्या वर्षाचा खर्च खालील प्रमाणे आहे :

	रु.
कच्चा माल खरेदी	1,20,000
प्रत्यक्ष मजूरी	1,00,000
भाडे, विमा आणि निर्माणी अधिव्यय	40,000
आगत वाहन व्यय	1,440
स्कंध 1 जानेवारी, 2016 रोजीचा :	
कच्चा माल	20,000
क्रियामाण कार्य	4,800
तयार माल (1000 टन)	16,000
स्कंध 31 डिसेंबर, 2016 रोजीचा :	
कच्चा माल	22,240
क्रियामाण कार्य	16,000
तयार माल (2000 टन)	32,000
निर्मित वस्तूची विक्री	3,00,000
निर्माणी देखभालीचा खर्च	8,000

जाहिरात, अपहार आणि विक्री व्यय प्रतिटन 1 रुपया प्रमाणे आहे. वर्ष भरामध्ये 16,000 टन उत्पादन झाले होते.

आगणन करा :

- (i) प्रधान परिव्यय

P.T.O.

- (ii) निर्माणी परिव्यय
 (iii) विक्रय वस्तुचा परिव्यय
 (iv) चालू वर्षाचा शुद्ध नफा.

3. Calculate the machine Hour Rate from the following information : 10
Rs.

- (1) Rent of the department (1/5th of area is occupied by the machine) 780 p.a.
 (2) Lighting (out of 12 points, 2 points are for this machine) 288 p.a.
 (3) Insurance 36 p.a.
 (4) Cotton waste etc. 60 p.a.
 (5) Foreman's salary (1/4 for the machine) 6,000 p.a.
 (6) Cost of machine 9,200
 (7) Scrap value 200

It is assumed from the past experience :

- (i) That the working life of machine is 10 years.
 (ii) That the machine will work 1800 hours annually.
 (iii) That the estimated cost of repairs and maintenance will be Rs. 1,125 for the life.
 (iv) That machine consumes 5 units of power per hour, rate of power is 6 paise per unit.

खालील माहितीवरून यंत्र तास दराची गणना करा :

- रु.
- (1) विभागांचे भाडे (यंत्राने 1/5 जागा व्यापली आहे) 780 प्रति वर्षे
 (2) प्रकाश (12 पॉइंटपैकी, 2 पॉइंट या यंत्राकरिता) 288 प्रति वर्षे
 (3) विमा 36 प्रति वर्षे
 (4) कॉटन वेस्ट इत्यादी 60 प्रति वर्षे

WT

(7)

EN—73—2017

- (5) मुकदमाचे वेतन (1/4 या यंत्राकरीता) 6,000 प्रति वर्षे
- (6) यंत्राचे मुल्य 9,200
- (7) क्षेप्य मुल्य 200
- मागील अनुभवावरून असे ग्रहित धरले आहे की :
- (i) यंत्राचे कार्य आयुष्य 10 वर्षे आहे.
- (ii) यंत्र वार्षिक 1800 तास काम करील.
- (iii) यंत्राच्या आयुष्यात अंदाजे दुरुस्ती व भरणपोषणाचा रु. 1,125 खर्च येईल.
- (iv) हे यंत्र प्रत्येक तासाला 6 पैसे प्रति एकक प्रमाणे 5 एकक शक्तीचा वापर करते.

Or

(किंवा)

The following particulars are furnished in respect of material 'A' :

- 1-4-2016 Purchased 5,000 units @ Rs. 4 per unit
- 5-4-2016 Purchased 600 units @ Rs. 5 per unit
- 8-4-2016 Issued 3,000 units
- 15-4-2016 Purchased 7,000 units @ Rs. 6 per unit
- 18-4-2016 Issued 6,000 units
- 21-4-2016 Issued 3,000 units
- 25-4-2016 Purchased 5,500 units @ Rs. 5.50 per unit
- 30-4-2016 Issued 4,000 units

What would be the value of closing stock of the of period, if the material were issued according to Last In First Out (LIFO) method.

'अ' सामुग्रीच्या बाबतीत खालील माहिती उपलब्ध आहे :

- 1-4-2016 खरेदी 5,000 नग, रु. 4 प्रति नग प्रमाणे
- 5-4-2016 खरेदी 600 नग, रु. 5 प्रति नग प्रमाणे
- 8-4-2016 निर्गमन 3,000 नग

P.T.O.

15-4-2016	खरेदी 7,000 नग, रु. 6 प्रति नग प्रमाणे
18-4-2016	निर्गमन 6,000 नग
21-4-2016	निर्गमन 3,000 नग
25-4-2016	खरेदी 5,500 नग, रु. 5.50 प्रति नग प्रमाणे
30-4-2016	निर्गमन 4,000 नग

‘अंतीम-क्रय-प्रथम-निर्गमन’ या पद्धतीनुसार भांडार गृहातून सामुग्रीचे निर्गमन झाले तर अंतीम स्कंधाचे मुल्य काय असेल ?

4. From the following particulars relating to material ‘A’ show how the value of the issue should be arrived at under FIFO method : 10

1-8-2016	Opening stock 5,000 units @ Rs. 50 each
3-8-2016	Purchase 4,500 units @ Rs. 60 each
7-8-2016	Issued 6,000 units to Job No. 111
11-8-2016	Purchase 4,000 units @ Rs. 62 each
13-8-2016	Purchase 1,500 units @ Rs. 64 each
15-8-2016	Issued 2,000 units to Job No. 121
17-8-2016	Issued 3,000 units to Job No. 147
19-8-2016	Purchase 1,000 units @ Rs. 65 each
25-8-2016	Issued 3,000 units to Job No. 151

A shortage of 100 units was noticed on 16-8-2016.

सामुग्री ‘अ’ संबंधीच्या खालील माहितीवरून ‘प्रथम-क्रय-प्रथम-निर्गमन’ (FIFO) पद्धतीनुसार निर्गमीत सामुग्रीचे मुल्यांकन कसे राहिल ते दर्शवा :

1-8-2016	प्रारंभण स्कंध 5,000 एकक, रु. 50 प्रति एकक प्रमाणे
3-8-2016	खरेदी 4,500 एकक, रु. 60 प्रति एकक प्रमाणे
7-8-2016	कार्य नं. 111 ला निर्गमन 6,000 एकक
11-8-2016	खरेदी 4,000 एकक, रु. 62 प्रति एकक प्रमाणे
13-8-2016	खरेदी 1,500 एकक, रु. 64 प्रति एकक प्रमाणे

- 15-8-2016 कार्य नं. 121 ला निर्गमन 2,000 एकक
 17-8-2016 कार्य नं. 147 ला निर्गमन 3,000 एकक
 19-8-2016 खरेदी 1,000 एकक, रु. 65 प्रति एकक प्रमाणे
 25-8-2016 कार्य नं. 151 ला निर्गमन 3,000 एकक
 16-8-2016 रोजी असे आढळून आले की, 100 एकक सामुग्री तुट आली.

Or

(किंवा)

Calculate total monthly remuneration of three workers A, B and C from the following data :

- (a) Standard production per month per worker 1,000 units. Actual production during the month : A — 850 units; B — 750 units and C — 950 units.
 (b) Piece work rate 10 paise per unit (actual production).
 (c) Additional production bonus is Rs. 10 for each percentage or actual production exceeding 80% actual production over standard (e.g. 79% NIL, 80% NIL, 81% Rs. 10, 82% Rs. 20 and so on).
 (d) Dearness pay fixed Rs. 50 per month.

खालील माहितीवरून तीन कामगार 'अ', 'ब' व 'क' चे महिन्याच्या एकूण मिळकतीचे आगणन करा :

- (अ) प्रत्येक कामगाराचे प्रत्येक महिन्याचे प्रमाण उत्पादन 1,000 एकक आहे. महिन्यातील प्रत्यक्ष उत्पादन : 'अ' — 850 एकक, 'ब' — 750 एकक आणि 'क' — 950 एकक.
 (ब) कार्यकृती दर प्रति एकक 10 पैसे (प्रत्यक्ष उत्पादन).
 (क) 80% प्रमाणापेक्षा जास्तीच्या प्रत्यक्ष उत्पादनाला अतिरिक्त उत्पादन अधिलाभांश प्रति प्रतिशतला 10 रुपये देण्यात येत आहे. (जसे 79% काही नाही, 80% काही नाही, 81% — 10 रुपये, 82% — 20 रुपये आणि या प्रमाणे).
 (ड) स्थिर महागाई भत्ता देय 50 रुपये प्रति महिना.